

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Departament Ochrony Powietrza i Negocjacji Klimatycznych

Odpowiedź na interpelację

DPN-WJP.050.9.2024.MP
3447564.13626686.11074380
Warszawa, 15-11-2024

Sprawa: Interpelacja Pana Tadeusza Tomaszewskiego w sprawie przedłużenia terminu wymiany kotłów pozaklasowych (K10INT5389)

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

poniżej przekazuję odpowiedzi na poszczególne pytania.

Czy rozważane jest wydłużenie terminów na wymianę instalacji bezklasowych?

Terminy na wymianę nieefektywnych kotłów na paliwa stałe określane są w uchwałach antysmogowych przyjmowanych przez sejmiki województw.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska wspiera potrzebę wdrażania tych uchwał bez przedłużania terminów na wymianę nieefektywnych kotłów. Z poziomu krajowego zapewnione zostało wsparcie finansowe z Programu Czyste Powietrze do wymiany nieefektywnych kotłów na paliwa stałe oraz przeprowadzenia termomodernizacji budynków.

Zachowanie możliwie najkrótszych terminów jest konieczne ze względu na obecne przekroczenia i naruszenia przepisów Unii Europejskiej, a także nowe standardy jakości powietrza określone w dyrektywie w sprawie jakości powietrza i czystszyego powietrza dla Europy (AAQD).

Szybka wymiana nieefektywnych kotłów jest kluczowa dla poprawy jakości powietrza i ważna z punktu widzenia zdrowia społeczeństwa. Przeciąganie terminów mogłoby opóźnić osiągnięcie celów związanych z ochroną zdrowia mieszkańców, a także prowadzić do dalszych naruszeń przepisów UE w zakresie dotrzymania norm jakości powietrza.

Czy w Ministerstwie planowane są działania mające na celu rewizję polityki odchodzenia od źródeł na paliwa stałe?

Stopniowe odchodzenie od wykorzystania węgla w gospodarstwach domowych jest niezbędne w celu osiągnięcia poziomów zanieczyszczeń powietrza zbliżonych do rekomendacji Światowej Organizacji Zdrowia. Według szacunków Europejskiej Agencji Środowiska (EEA), w 2020 roku zanieczyszczenie powietrza przyczyniło się do około 238 000 przedwczesnych zgonów w Unii Europejskiej. W Polsce szacowana liczba przedwczesnych zgonów spowodowanych długookresowym narażeniem na pył zawieszony PM2.5 w 2021 roku wyniosła 47 300.

Zgodnie z Polityką Energetyczną Polski, w miastach planowane jest zakończenie spalania węgla w gospodarstwach domowych do 2030 roku, natomiast na obszarach wiejskich do 2040 roku.

KPEiK w scenariuszu aktywnej transformacji tzw. WAM (z ang. With Additional Measures – z dodatkowymi działaniami) przewiduje zwiększenie efektywności cieplnej budynków i wymianę źródeł ciepła w gospodarstwach domowych na bardziej efektywne, co spowoduje redukcję zapotrzebowania na ciepło systemowe i ciepło z indywidualnych źródeł grzewczych o ok. 7%. W horyzoncie czasowym do 2030 r. prognozuje się większą dywersyfikację źródeł ciepłych w gospodarstwach domowych - wzrost produkcji ciepła z pomp ciepła i kolektorów słonecznych i większe zużycie energii elektrycznej. Wykorzystanie biomasy ulegnie niewielkiej redukcji. Węgiel kamienny jako paliwo do ogrzewania będzie stopniowo wycofywany w gospodarstwach domowych. Prognozowany jest spadek zużycia węgla w gospodarstwach domowych między 2020 a 2030 o 65%, a do 2035 o 83%.

Ponadto w październiku br. przyjęta została nowa dyrektywa AAQD, której wdrożenie będzie wymagało aktualizacji Krajowego Programu Ochrony Powietrza (KPOP), a także zaplanowania działań niezbędnych do osiągnięcia nowych standardów jakości powietrza wprowadzonych ww. dyrektywą. Może to oznaczać konieczność szybszego odchodzenia od emisyjnych źródeł ogrzewania.

Co z programem „Czyste powietrze” skoro nie wiadomo na jakie źródło wymienić instalacje?

Program Priorytetowy „Czyste Powietrze” to kluczowe narzędzie, dzięki któremu Polska realizuje założenia polityki Unii Europejskiej mające na celu zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza z sektora bytowo-komunalnego i poprawę jakości powietrza.

Program oferuje dofinansowanie do wymiany nieefektywnych urządzeń grzewczych na paliwa stałe oraz przeprowadzenia termomodernizacji budynków mieszkalnych. Dopuszcza możliwość zastosowania szerokiego zakresu nisko i zeroemisyjnych źródeł ogrzewania.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska we współpracy z NFOŚiGW rozpoczęło proces przygotowania nowej odsłony Programu „Czyste Powietrze”. W pierwszej kolejności przeprowadzono szereg spotkań konsultacyjnych z różnymi środowiskami: organizacjami zrzeszającymi producentów źródeł ciepła, instalatorów, wykonawców prac termomodernizacyjnych, organizacjami pozarządowymi, samorządami, instytucjami finansowymi i przedstawicielami wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Efektem przeprowadzonych konsultacji będą propozycje zmian do Programu, które usprawnią jego realizację. Wprowadzone zmiany pozwolą również lepiej informować potencjalnych beneficjentów Programu o wspieranych niskoemisyjnych technologiach ogrzewania.

Z jakich programów pomocy finansowej może skorzystać właściciel kamienicy z kilkunastoma lokalami mieszkalnymi na wymianę nieefektywnych źródeł ciepła (tzw. kopciuchów)?

Właściciele mieszkań w budynkach wielorodzinnych, najemcy mieszkań komunalnych i wspólnoty od 3 do 7 lokali mieszkalnych mają możliwość uzyskania dotacji do wymiany nieefektywnych źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej w ramach Programu Priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie”. Wsparcie z Programu „Ciepłe Mieszkanie” – wynosi do 41 tys. zł dla osób fizycznych i do 375 tys. zł dla wspólnot mieszkaniowych.

Szczegółowe informacje o Programie „Ciepłe Mieszkanie” można znaleźć na stronie: <https://czystepowietrze.gov.pl/inne-programy/cieple-mieszkanie>

Ponadto Bank Gospodarstwa Krajowego posiada w swojej ofercie program TERMO, który jest skierowany do właścicieli budynków wielorodzinnych oraz wspólnot mieszkaniowych.

Formy wsparcia którymi dysponuje to:

- premia termomodernizacyjna z opcją grantu termomodernizacyjnego
- premia remontowa
- premia MZG (premia na poprawę stanu technicznego mieszkaniowego zasobu gminy) z opcją grantu MZG (grant na poprawę stanu technicznego mieszkaniowego zasobu gminy)
- grant OZE
- premia kompensacyjna

Źródłem finansowania premii są środki pochodzące z budżetu państwa, których dysponentem jest Minister Rozwoju i Technologii. Granty są finansowane z budżetu środków europejskich lub ze środków Polskiego Funduszu Rozwoju.

Więcej informacji można znaleźć na stronie:

<https://www.bgk.pl/programy-i-fundusze/programy/program-termo/>

Z wyrazami szacunku

Krzysztof Bolesta
Sekretarz Stanu
Sekretarz Stanu Krzysztof Bolesta
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych, KPRM